

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 449 Din 20.07.2022

Dosar nr.: 115/2022

Petiția nr.: 1154/15.02.2022

Petent:

Reclamat: Penitenciarul Gherla

Obiect: presupusă discriminare a petentului de către polițiștii de penitenciar prin utilizarea unui limbaj jignitor, precum și ca urmare a neasigurării unui spațiu individual de 4m de către Penitenciarul Gherla

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

, deținut în Penitenciarul Bacău (din mun. Bacău, str. General Ștefan Gușe nr. 3, jud. Bacău)

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Penitenciarul Gherla din mun. Gherla, str. Andrei Muresanu nr. 4, județul Cluj;
adresă de e-mail: pgherla@anp.gov.ro

II. Procedura de citare a părților

3. Prin adresa înregistrată sub nr. 259/27.01.2022 i s-a comunicat petentului că s-a ridicat din oficiu excepția de vădită necompetență a C.N.C.D. raportat la obiectul petiției, acordându-i-se posibilitatea exprimării unui punct de vedere cu privire la excepția invocată, în termen de 15 zile de la primirea respectivei adrese.

4. Petentul nu a dat curs solicitării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de a-și exprima un punct de vedere cu privire la excepția de necompetență materială, invocată din oficiu.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 2933/21.04.2022 s-a solicitat Administrației Naționale a Penitenciarelor un punct de vedere cu privire la aspectele sesizate în petiție, în baza art. 40 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 3354/12.05.2022 Administrația Națională a Penitenciarelor a depus un punct de vedere cu privire la obiectul petiției.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată sub nr. 1154/15.02.2022 petentul susține că se află în Penitenciarul Gherla pentru executarea unei pedepse privative de libertate pentru infracțiunea de furt calificat și că este discriminat în mod continuu, ajungând „la disperare” fără a ști ce poate să mai facă, întrucât este etichetat și strigat cu apelative precum „țigan”, „moldovean prost”, „handicapat” sau „bulangiu” de către agenții de poliție din penitenciar.

8. De asemenea, petentul susține că altor condamnați veniți „din străinătate” li se respectă dreptul referitor la suprafața alocată (metrii pătrați) în vreme ce dumnealui nu se bucură de un astfel de drept, continuând să stea în penitenciar „clai peste grămadă”.

9. În final petentul solicită să i se comunice instituția sau organul de specialitate care este competent să efectueze verificări asupra activității Penitenciarului Gherla și a A.N.P.

Sușinerile părții reclamate

Punctul de vedere de specialitate a Administrației Naționale a Penitenciarelor

10. A.N.P. susține că aspectul privind nerespectarea Încheierii nr. 544/01.10.2021 emisă de judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Gherla a reprezentat obiectul unei sesizări anterioare a petentului, înregistrată la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor cu nr. 28694/25.03.2022.

11. A.N.P. precizează că prin Încheierea nr. 544/01.10.2021 administrația Penitenciarului Gherla a fost obligată să asigure petentului un spațiu individual de 4 mp, iar în cazul în care capacitatea legală de cazare este depășită și unitatea se află în imposibilitatea de a asigura această suprafeță, să solicite de îndată transferarea deținutului în alt penitenciar, unde i se pot asigura condițiile minime de cazare.

12. A.N.P. arată că Încheierea nr. 544/01.10.2021 a fost contestată de către administrația unității la Judecătoria Gherla, însă prin Sentința penală nr. 32/07.01.2022 contestația a fost respinsă ca neîntemeiată; având în vedere această sentință penală, administrația locului de deținere a întreprins demersuri de transferare a deținutului la o altă unitate penitenciară, iar în data de 14.02.2022 acesta a fost transferat la Penitenciarul Bacău.

11. Cu privire la posibile situații de discriminare la care ar fi fost supus petentul de către personalul Penitenciarului Gherla, având în vedere că acesta nu a prezentat date concrete, A.N.P. susține că nu a putut efectua verificări concludente; verificările efectuate la nivelul Direcției Inspecție Penitenciară au relevat faptul că petentul a mai înaintat sesizări cu privire la acest aspect, în care era reclamat personalul Penitenciarului Miercurea Ciuc (nr. 10769/17.06.2021 și nr. 11160/25.06.2021), însă nici în aceste două cazuri petentul nu a nominalizat persoane și nici nu a descris situații concrete, limitându-se doar la prezentarea unor situații generale.

12. În final A.N.P. susține că, cu ocazia audierii de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Gherla, în cazul plângerii înaintate cu privire la neasigurarea condițiilor minime de cazare (dosarul nr. 524/2021), deși deținutul avea posibilitatea să reclame eventuale situații de discriminare, respectiv folosirea în relația cu el a unui limbaj neconform cu codul deontologic de către polițiștii de penitenciare („țigan, moldovean prost, bulangiu, handicapat”), acesta nu reclamat astfel de fapte din partea personalului unității.

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

13. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- **Ordinul nr.144/2008 privind aprobarea Procedurii Interne de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008:**

- art. 30: “(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere. (2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.”
- art. 31: “(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul. (2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.”
- art. 32: “Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director:”
- art. 40: “Membrii Colegiului director, în vederea soluționării petiției, pot solicita opinii de specialitate din partea instituțiilor publice ori private, autorităților de stat sau oricăror alte entități juridice cu expertiză care pot oferi un punct de vedere pertinent cu privire la obiectul petiției.”
- art. 63: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.
- **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**
 - art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- **Constituția României, revizuită:**
 - art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
 - art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
 - art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
 - art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”
- **Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, actualizată:**
 - art. 6 alin. (1) - Interzicerea discriminării: „În timpul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeiuri de același fel.”
 - art. 56 - Exercițarea drepturilor persoanelor condamnate: „(1) Exercițarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngăduită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege. (2) Împotriva măsurilor privitoare la exercițarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate pot face plângere la judecătorul de

supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștință de măsura luată.”

- art. 57 alin. (1) - *Asigurarea respectării drepturilor persoanelor condamnate: „**Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele condamnate este asigurată de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.**”*

V. Motivele de fapt și de drept

14. În fapt, Colegiul director reține spre analiză faptul că petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la o presupusă discriminare la care a fost supus în Penitenciarul Gherla. Astfel, Colegiul director se raportează la solicitările petentului de a se constata un tratament discriminatoriu aplicat acestuia pe perioada detenției.

15. În soluționarea speței, Colegiul director urmează a analiza cauza prin prisma excepției de necompetență materială a CNCD invocată din oficiu, conform art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, pronunțându-se cu prioritate asupra excepției.

16. De asemenea, Colegiul director reține că excepția de necompetență invocată din oficiu a fost pusă în dezbateră petentului, în conformitate cu prevederile art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

17. În continuare Colegiul director ia act de prevederile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, constatând că CNCD nu se poate pronunța asupra aspectelor pretins discriminatorii care își au izvorul în procedura de executare a pedeselor privative de libertate întrucât verificarea unor astfel de împrejurări intră în competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

18. Raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată* întrucât instituția Consiliului, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța asupra aspectelor ce privesc persoanele condamnate la pedepse privative de libertate, legiuitorul român stabilind că în această materie deținuții pot trimite plângeri către judecătorul de supraveghere a privării de libertate. **Așadar revine judecătorului de supraveghere a privării de libertate să verifice dacă petentul a fost supus vreunei discriminări pe perioada în care s-a aflat în custodia locului de deținere, având în vedere că discriminarea este reclamată în legătură cu exercitarea unui drept recunoscut de lege exclusiv pentru persoanele private de libertate.**

19. În consecință, Colegiul director admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admiterea excepției de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu.
2. Clasarea dosarului.
3. Prezenta hotărâre se va comunica petentului.
4. O copie a hotărârii se va transmite Administrației Naționale a Penitenciarelor spre informare.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 20.07.2021 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE– Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată: CO/SMD
Data redactării: 11.08.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

